

ตารางสรุปความคิดเห็น/ข้อสังเกต ต่อ

ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประชุมของหน่วยงานของรัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. .... (ฉบับแก้ไขภายหลังการรับฟังความคิดเห็น)

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง ศศ.
	<p>โดยที่ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบันทำให้การประชุมสามารถปรึกษาหารือผ่านระบบดิจิทัลได้โดยสะดวกแม้จะมีได้อยู่ในสถานที่เดียวกัน เป็นการประหยัดต้นทุน ระยะเวลาในการจัดการประชุม และการเดินทางไปร่วมประชุม ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน จึงสมควรกำหนดวิธีการประชุมของหน่วยงานของรัฐผ่านระบบดิจิทัล ให้มีมาตรฐานและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน</p> <p>อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้</p>			
๑	<p>ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประชุมของหน่วยงานของรัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ....”</p>			
๒	<p>ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	<p>บังคับใช้นับแต่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>		
๓	<p>ในระเบียบนี้</p> <p>“การประชุมผ่านระบบดิจิทัล” หมายความว่า การประชุมที่กระทำผ่านระบบควบคุมการประชุมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถสื่อสารโต้ตอบกันได้ทั้งเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ โดย</p>	<p>กำหนดนิยามคำว่า “การประชุมผ่านระบบดิจิทัล”</p>		

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง ดศ.
	<p>ผู้ร่วมประชุมสามารถประชุมปรึกษาหารือและแสดงความคิดเห็นระหว่างกันได้ แม้จะมีได้อยู่ในสถานที่เดียวกันในขณะที่มีการประชุม</p> <p><u>“หน่วยงานของรัฐ”</u> หมายความว่า <u>ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น องค์กรอิสระ องค์กรมหาชน รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกา และให้หมายความรวมถึง นิติบุคคล คณะบุคคล หรือบุคคล ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดำเนินงานของรัฐไม่ว่าในกรณีใด ๆ</u></p>	<p>กำหนดนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้กับหน่วยงานของรัฐตามระเบียบนี้</p>	<p>สพร. เห็นว่า ร่างระเบียบฯ นี้อาศัยอำนาจออกตามความใน มาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ร่างระเบียบฯ จะสามารถกำหนดให้ใช้บังคับครอบคลุมหน่วยงานของรัฐ ตามคำนิยามที่ได้ปรับแก้ไขมาทั้งหมดหรือไม่</p> <p>สปน. เห็นว่า ควรปรับแก้ นิยามหน่วยงานของรัฐ เป็น “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และ</p>	<p>ดศ. ขอยืนยันตามร่าง เนื่องจากพิจารณาตามหลักเกณฑ์การกำหนดหน่วยงานของรัฐภายใต้กำกับของฝ่ายบริหาร ที่ ก.พ.ร. กำหนด ทั้งนี้ ดศ. เคยเสนอระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเตรียมการด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งได้กำหนดนิยาม “หน่วยงานของรัฐ” ไว้เช่นเดียวกัน</p>

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง ศศ.
			<p>หมายความรวมถึง คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ” เนื่องจากร่างระเบียบนี้ออกโดยอาศัยอำนาจของนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งจะบังคับใช้ได้เฉพาะกับส่วนราชการเท่านั้น</p> <p>ก.พ. เห็นว่า การกำหนดคำนิยามดังกล่าวไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจวางระเบียบปฏิบัติราชการจะต้องเป็นไปเพื่อวางระเบียบปฏิบัติราชการที่ใช้บังคับกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น อันเป็นการจัดระเบียบบริหารราชการ</p>	

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง ดศ.
	<p>“ระบบควบคุมการประชุม” หมายความว่า ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ใดๆ ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย ทั้งประเภทใช้สายและประเภทไร้สาย และมีการสื่อสารข้อมูลกัน เพื่อให้ผู้ร่วมประชุมสามารถเข้าถึงและใช้งานสำหรับการประชุมผ่านระบบดิจิทัลได้</p> <p>“ความมั่นคงปลอดภัย” หมายความว่า การดำรงไว้ซึ่งความลับ (confidentiality) ความถูกต้อง ครบถ้วน (integrity) และสภาพพร้อมใช้งาน (availability) ของระบบควบคุมการประชุม รวมทั้งคุณสมบัติอื่น ได้แก่ ความถูกต้องแท้จริง (authenticity) ความรับผิดชอบ (accountability) การห้ามปฏิเสธความรับผิดชอบ (non-repudiation) และความน่าเชื่อถือ (reliability) ของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องหรือเกิดจากการประชุมตามระเบียบนี้</p>	<p>กำหนดนิยามคำว่า “ระบบควบคุมการประชุม”</p> <p>กำหนดนิยามคำว่า “ความมั่นคงปลอดภัย”</p>	<p>ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ เท่านั้น ไม่รวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน แต่อย่างใด</p>	

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง ศศ.
	<p>“อุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชุม” หมายความว่า อุปกรณ์สื่อสารของหน่วยงานของรัฐหรือที่ผู้ให้บริการจัดไว้ให้ หรือของส่วนตัวของผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งมีความมั่นคงปลอดภัยและน่าเชื่อถือ โดยผู้ให้บริการได้รับรองแล้วว่าสามารถใช้ในการประชุมตามระเบียบนี้ได้</p> <p>“ผู้ควบคุมระบบ” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่ดูแลและบริหารจัดการระบบควบคุมการประชุมตั้งแต่เริ่มทำการประชุมจนกระทั่งเสร็จสิ้นการประชุมในแต่ละครั้ง</p> <p>“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า ผู้ให้บริการระบบควบคุมการประชุมผ่านระบบดิจิทัลตามระเบียบนี้</p> <p>“ผู้มีหน้าที่จัดการประชุม” หมายความว่า ความรวมถึงบุคคลที่ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม บุคคลผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมมอบหมายให้มีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้มีการประชุมผ่านระบบดิจิทัล หรือฝ่ายเลขานุการ</p>	<p>กำหนดนิยามคำว่า “อุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชุม” นั้น ภาครัฐอาจกำหนดมาตรการในการกำกับ และควบคุมเพื่อให้อุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชุมมีความมั่นคงปลอดภัยและน่าเชื่อถือ โดยอาจทำเป็นประกาศหรือระเบียบ ภายใต้กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>กำหนดนิยามคำว่า “ผู้ควบคุมระบบ”</p> <p>กำหนดนิยามคำว่า “ผู้ให้บริการ”</p> <p>กำหนดนิยามคำว่า “ผู้มีหน้าที่จัดการประชุม”</p>		

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง ดศ.
๔	<p>ระเบียบนี้ไม่ใช่บังคับกับการประชุมในเรื่องที่มีการกำหนดชั้นความลับ ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ และเรื่องอื่นที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น</p> <p>(๑) การประชุมตามที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องมีการประชุมภายใต้บังคับของประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์</p> <p>(๒) การประชุมในเรื่องที่มีการกำหนดชั้นความลับตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ และเรื่องอื่นที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น</p> <p>(๓) การประชุมเพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ</p>	กำหนดบทยกเว้นการประชุม	<p>ก.พ.ร. เห็นว่า ควรพิจารณาประเด็นขอบเขตการใช้บังคับตามร่างระเบียบฯ ให้มีความชัดเจนว่าจะใช้บังคับกับกรณีใด เนื่องจากเมื่อพิจารณาประกาศ คสช. ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีขอบเขตการใช้บังคับที่กว้างขวางครอบคลุมทั้งการประชุมของทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน ประกอบกับร่างระเบียบฯ ได้กำหนดข้อยกเว้นไว้เช่นเดียวกับประกาศ คสช. เช่นไม่ให้นำไปใช้กับการประชุมในเรื่องที่เป็นความลับ การประชุมเกี่ยวกับ</p>	<p>ดศ. เห็นว่าได้กำหนดขอบเขตไว้ชัดเจนแล้ว</p>

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง ดศ.
			การจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ ^{ขึ้น} ดังนั้น จึงควรกำหนดขอบเขต และเงื่อนไข ตามร่างระเบียบฯ ให้มีความชัดเจน เพื่อสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่าง ถูกต้อง	
๕	ให้รัฐมนตรีว่าการปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคมรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความ และวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการปฏิบัติตามระเบียบนี้	กำหนดให้ ป.ดศ. เป็น ผู้รักษาการตามระเบียบ		
	หมวด ๑ บททั่วไป -----	ชื่อหมวด		
๖	ในกรณีต้องมีการประชุมเพื่อดำเนินการตามหน้าที่ และอำนาจ หรือเกี่ยวข้องกับดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ของหน่วยงานของรัฐ อาจประชุมผ่านระบบดิจิทัลตามระเบียบนี้ได้ หากมีกรณีที่ต้องจ่ายเบี้ยประชุมให้แก่ผู้ร่วมประชุม ให้จ่ายเบี้ยประชุมแก่ผู้ร่วมประชุมซึ่งได้แสดงตนเข้าร่วมประชุม ตามระเบียบนี้ได้	กำหนดหลักการสำคัญเพื่อให้ หน่วยงานของรัฐประชุมผ่านระบบ ดิจิทัลแทนวิธีการประชุมแบบปกติได้ และกำหนดหลักการจ่ายเบี้ยประชุม แก่ผู้เข้าร่วมประชุมด้วยวิธีการ ดังกล่าว	กรมบัญชีกลาง เห็นว่า ข้อ ๖ วรรคสอง มีขอบเขตการจ่ายที่กว้างไม่ ชัดเจน และอาจทำให้เกิดปัญหาใน การตีความหรือในทางปฏิบัติ ดังนั้น จึงเห็นควรกำหนดให้ชัดเจนเป็น “หากผู้เข้าร่วมประชุมที่แสดงตนเข้า	ดศ. เห็นสมควร ปรับแก้ ร่าง ตาม ความเห็นกรมบัญชีกลาง ดังนี้ ข้อ ๖ วรรคสอง “หากผู้เข้าร่วมประชุม

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง คศ.
			<p>ร่วมประชุมตามระเบียบนี้ ซึ่งมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี ให้จ่ายเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนแก่ผู้เข้าร่วมประชุมดังกล่าวด้วย”</p>	<p>ที่แสดงตนเข้าร่วมประชุมตามระเบียบนี้ ซึ่งมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี ให้จ่ายเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนแก่ผู้เข้าร่วมประชุมดังกล่าวด้วย”</p>
๗	<p>การประชุมผ่านระบบดิจิทัลตามระเบียบนี้ ต้องกำหนดให้มีสถานที่ประชุมหลักอยู่ภายในราชอาณาจักร และให้ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมอยู่ในสถานที่ดังกล่าวในขณะที่มีการประชุมด้วย</p> <p>ผู้ร่วมประชุมซึ่งมิได้อยู่ในสถานที่ประชุมตามวรรคหนึ่ง อาจเข้าร่วมประชุมตามระเบียบนี้ได้ หากผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมเห็นว่าผู้ร่วมประชุมดังกล่าวอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสมและมีความพร้อมสำหรับการประชุม</p>	<p>กำหนดหลักการให้ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมต้องอยู่ภายในราชอาณาจักรในขณะที่มีการประชุม ทั้งนี้ ผู้ร่วมประชุมที่อยู่ภายนอกราชอาณาจักรอาจเข้าร่วมประชุมตามระเบียบนี้ได้ โดยให้ประธานเป็นผู้วินิจฉัยและอนุญาต</p>	<p>สปน. เห็นว่า ควรกำหนดองค์ประชุมอย่างน้อยหนึ่งในสามขององค์ประชุมต้องอยู่ในที่ประชุมแห่งเดียวกันและผู้ร่วมประชุมทั้งหมดต้องอยู่ในราชอาณาจักรขณะที่มีการประชุมไว้ในร่างระเบียบฯ ข้อ ๖ หรือข้อ ๗ เพื่อมิให้ระเบียบนี้ขัดหรือแย้งกับประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ</p>	<p>คศ. ขอยืนยันตามร่าง เนื่องจากการกำหนดจำนวนขององค์ประชุมให้อยู่ที่ประชุมเดียวกันและให้ผู้ร่วมประชุมทั้งหมดต้องอยู่ในราชอาณาจักร จะมีปัญหาในทางปฏิบัติ</p>

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง คต.
			<p>ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นกฎหมายกลางที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไว้แล้ว</p> <p>สพธอ. เห็นว่าควรกำหนดให้ “ผู้มีหน้าที่จัดการประชุม” เป็นผู้พิจารณาว่าผู้เข้าร่วมประชุมที่ไม่ได้อยู่ ณ ที่ประชุมหลัก อยู่ที่ที่เหมาะสมและมีความพร้อมสำหรับการประชุมผ่านระบบดิจิทัลหรือไม่ เพราะสามารถรวมถึงบุคคลผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมมอบหมาย และฝ่ายเลขานุการ ซึ่งจะมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น และในขณะเดียวกัน ผู้ที่เกี่ยวข้องยังสามารถเตรียมความพร้อมสำหรับการประชุมผ่านระบบดิจิทัลได้</p> <p>ก.พ.ร. เห็นว่า การกำหนดเงื่อนไขของการประชุมไว้แตกต่างไปจากที่</p>	<p>ตัวอย่างเช่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด ๑๙ ที่ต้องให้งดการรวมตัวกันของกลุ่มคนและให้มีระยะห่างทางสังคม เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อ ดังนั้น จึงไม่ควรให้มีข้อกำหนดดังกล่าว ส่วนประเด็นการให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้วินิจฉัยและอนุญาตให้ผู้ร่วมประชุมซึ่งมิได้อยู่ในสถานที่ประชุมอาจเข้าร่วมประชุมได้ นั้น เห็นว่าเหมาะสมแล้ว</p>

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง ศศ.
			<p>ประกาศ ศสช. กำหนดไว้ ดังเช่นกรณีข้อ ๗ ของร่างระเบียบฯ ที่กำหนดให้ผู้เข้าร่วมประชุมนั้นอาจเป็นบุคคลซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักรได้ ดังนั้นจึงควรกำหนดขอบเขต และเงื่อนไขตามร่างระเบียบฯ ให้มีความชัดเจนเพื่อสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง</p> <p>ควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำหนดสถานที่ประชุมหลักในข้อ ๗ ของ ร่างระเบียบฯ ให้มีความชัดเจน เนื่องจากข้อดังกล่าวกำหนดให้ต้องมีการกำหนดสถานที่ประชุมหลักภายในราชอาณาจักร แต่ยังมีได้กำหนดหลักการที่จำเป็นว่าผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจกำหนดสถานที่ประชุมหลัก หรือการกำหนดสถานที่ประชุมหลักจะต้องมีวิธีการหรือเงื่อนไขอย่างไร นอกจากนี้ ร่างระเบียบฯ ยัง</p>	

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง คศ.
			กำหนดผู้ทำหน้าที่ประธาน ในที่ประชุมมีดุลพินิจที่จะวินิจฉัยให้ผู้เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ จึงควรมีการวางหลักเกณฑ์การใช้ ดุลพินิจไว้เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้อย่างชัดเจน	
๘	การส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมจะส่งด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ในการนี้ ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมต้องจัดเก็บสำเนาหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมไว้เป็นหลักฐานด้วย	กำหนดหลักการว่าแม้จะมีการประชุมผ่านระบบดิจิทัล แต่ยังคงมีการส่งหนังสือและเอกสารประกอบการประชุมดังเช่นวิธีการปกติ		
๙	ในการประชุมผ่านระบบดิจิทัล ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมต้อง (๑) จัดให้ผู้ร่วมประชุมแสดงตนก่อนร่วมการประชุม โดยอาจกระทำผ่านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลก็ได้ (๒) จัดให้มีการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพของผู้ร่วมประชุมทุกคนตลอดระยะเวลาที่มีการประชุมในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เว้นแต่ในช่วงของการประชุมที่ต้องการให้เป็น	กำหนดหน้าที่ให้แก่ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมโดยต้องดำเนินการทั้งก่อน ขณะ และภายหลังจากการประชุม		

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง คศ.
	<p>ความลับ</p> <p>(๓) จัดเก็บข้อมูลที่เกิดขึ้นจากระบบควบคุมการประชุมในแต่ละครั้ง ทั้งข้อมูลเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ รวมถึงข้อมูลอื่นที่เกิดจากการประชุม</p> <p>(๔) จัดทำรายงานการประชุมเป็นหนังสือ <u>และหรือ</u> ในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้มาตรฐาน</p>		<p>สพรอ. เสนอให้อ้างอิงกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อความชัดเจนว่ามาตรฐานดังกล่าวคือเรื่องใด โดยให้ปรับแก้ดังนี้ “(๔) จัดทำรายงานการประชุมเป็นหนังสือ หรือ ในรูป ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้มาตรฐาน สอดคล้องตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์”</p>	<p>คศ. เห็นสมควรปรับแก้ เป็น “(๔) จัดทำรายงานการประชุมเป็นหนังสือ <u>และหรือ</u> ในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้มาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์”</p>
๑๐	<p>เมื่อผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมกำหนดให้จัดการประชุมผ่านระบบดิจิทัลในการประชุมครั้งใดแล้ว ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมต้องดำเนินการเพื่อให้มีการใช้ระบบควบคุมการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนจัดการประชุม โดยจะต้องจัดให้มีผู้ควบคุม</p>	<p>กำหนดหลักการเพื่อให้ระบบควบคุมการประชุมสามารถตอบสนองการใช้งาน (User-friendly) ได้เป็นอย่างดีในขณะที่มีการประชุม</p>		

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง คศ.
	ระบบที่สามารถบริหารจัดการระบบเพื่อตรวจสอบการทำงานและแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร่วมประชุมโดยการเข้าถึงระบบแบบระยะไกล (remote access) ได้ด้วย ทั้งนี้ ระบบควบคุมการประชุมจะต้องพร้อมทำงานก่อนการประชุม			
	<p style="text-align: center;">หมวด ๒</p> <p style="text-align: center;">มาตรฐานการประชุมผ่านระบบดิจิทัล</p> <p style="text-align: center;">-----</p>	ชื่อหมวด	กพร. เห็นว่า มาตรฐานการประชุม เป็นการกำหนดวิธีการและหลักการทางเทคนิคไว้อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับประกาศ คสช. ที่กำหนดเฉพาะหลักการสำคัญเท่านั้น จึงเห็นควรกำหนดมาตรฐานดังกล่าวให้มีความยืดหยุ่นเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทปัจจุบันที่หน่วยงานภาครัฐมีความแตกต่างกันในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	
๑๑	เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และ	กำหนดหลักการให้ระบบ	สพรอ. เห็นว่า ข้อ ๑๑ และข้อ	คศ. ขอ ยืนยัน

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง ดศ.
	<p>อำนาจของหน่วยงานของรัฐและเพื่อประโยชน์ในการรับฟังพยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายทั้งในคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีอื่นใด ให้หน่วยงานของรัฐใช้ระบบควบคุมการประชุมที่มีการจัดเก็บข้อมูลอยู่ในราชอาณาจักร ทั้งข้อมูลการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ รวมถึงข้อมูลที่เกิดจากการประชุมทั้งปวง โดยให้ผู้ให้บริการรับรองว่าสามารถจัดส่งข้อมูลดังกล่าวให้กับหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้จัดการประชุมได้</p> <p style="color: red;">ให้ผู้ให้บริการจัดเก็บข้อมูลที่เกิดจากระบบควบคุมการประชุมไว้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันที่การประชุมได้แล้วเสร็จ</p>	<p>ควบคุมการประชุมต้องมีการจัดเก็บข้อมูลอยู่ในราชอาณาจักรเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการพิสูจน์พยานหลักฐานตามกฎหมายหากมีกรณีโต้แย้งหรือคัดค้านเกี่ยวกับการประชุม</p>	<p style="color: red;">๑๕ ถ้อยคำที่ใช้ อาจทำให้เข้าใจว่าผู้ให้บริการมีหน้าที่ต้องรับรองและส่งมอบข้อมูลดังกล่าวในทุกการประชุม ในขณะที่ระบบควบคุมการประชุมที่มีการใช้งาน ณ ปัจจุบัน ผู้จัดการประชุมจะต้องทำการบันทึกเสียงหรือภาพและเสียงด้วยวิธีการหรือช่องทางที่ให้ผู้ให้บริการรองรับไว้และผู้จัดการประชุมสามารถจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวได้ด้วยตนเอง โดยผู้ให้บริการไม่มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้อมูลแต่อย่างใด จึงเสนอให้ปรับปรุงถ้อยคำให้ชัดเจนขึ้น โดยตัดข้อความ “โดยให้ผู้ให้บริการรับรองว่าสามารถจัดส่งข้อมูลดังกล่าวให้กับหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้จัดการประชุมได้”</p>	<p>ตามร่าง เนื่องจากต้องการให้เป็นหน้าที่ผู้ให้บริการในการจัดเก็บและส่งมอบข้อมูล เนื่องจากมีความเชี่ยวชาญในระบบ ซึ่งจะมีความมั่นคงปลอดภัยมากกว่าให้ผู้จัดการประชุมดำเนินการเอง ส่วนรายละเอียดและวิธีปฏิบัติก็อาจตกลงกันระหว่างผู้ให้บริการกับผู้จัดการประชุม โดยผู้ให้บริการอาจมีช่องทางให้ผู้จัดการประชุมทำการบันทึกเสียงหรือภาพและเสียงด้วยวิธีการหรือช่องทางที่ให้ผู้</p>

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง ศศ.
				ให้บริการรองรับไว้ และผู้จัดการประชุม สามารถจัดเก็บข้อมูล ดังกล่าวได้ด้วยตนเอง
๑๒	ให้มีการบันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ ของผู้ร่วม ประชุมทุกคนตลอดระยะเวลาที่มีการประชุม รวมทั้งข้อมูลจราจร ทางคอมพิวเตอร์ที่เกิดจากการบันทึกดังกล่าว โดยบันทึกในระบบ ควบคุมการประชุม	กำหนดหลักการสำคัญให้ ระบบควบคุมการประชุมสามารถ บันทึกเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ ของ ผู้ร่วมประชุมทุกคนตลอดระยะเวลาที่ มีการประชุม รวมทั้งข้อมูลจราจรทาง คอมพิวเตอร์		
	หมวด ๓ มาตรฐานระบบควบคุมการประชุม -----	ชื่อหมวด	กพร. เห็นว่ามาตรฐานระบบ ควบคุมการประชุม เป็นการกำหนด วิธีการและหลักการทางเทคนิคไว้ อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะเมื่อ เปรียบเทียบกับประกาศ คสช. ที่ กำหนดเฉพาะหลักการสำคัญเท่านั้น จึงเห็นควรกำหนดมาตรฐานดังกล่าว ให้มีความยืดหยุ่นเพื่อให้สอดคล้องกับ บริบทปัจจุบันที่หน่วยงานภาครัฐมี	

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง คศ.
			ความแตกต่างกันในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	
๑๓	<p>ระบบควบคุมการประชุมตามระเบียบนี้ อย่างน้อยจะต้องมีองค์ประกอบพื้นฐานของการดำเนินการซึ่งมีระบบที่มีความมั่นคงปลอดภัย ดังนี้</p> <p>(๑) ทำให้ผู้ร่วมประชุมสามารถสื่อสารหรือมีปฏิสัมพันธ์กันได้สองทางด้วยเสียงหรือทั้งเสียงและภาพโดยผ่านระบบดิจิทัลในเวลาเดียวกัน</p> <p>(๒) เชื่อมโยงสถานที่ประชุมตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปเข้าด้วยกันในเวลาเดียวกัน</p> <p>(๓) ทำให้ผู้ร่วมประชุมสามารถรับรองการแสดงตัวตนของผู้ร่วมประชุมด้วยกันได้</p> <p>(๔) มีอุปกรณ์นำเข้าข้อมูลจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งโดยผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น โทรศัพท์ กล้องโทรทัศน์ ไมโครโฟน เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องโทรสาร เครื่องกราฟภาพ เป็นต้น</p> <p>(๕) มีอุปกรณ์เพื่อทำหน้าที่เชื่อมโยงหรือแปลงสัญญาณเสียงหรือทั้งเสียงและภาพที่เหมาะสมกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่เอื้ออำนวยต่อการรับชมและรับฟังของผู้ร่วมประชุม แล้วแต่กรณี</p> <p>(๖) มีรูปแบบการใช้งานเพื่อให้ประธานในที่ประชุมหรือผู้ควบคุมระบบสามารถส่งสัญญาณเสียงหรือสัญญาณ</p>	กำหนดคุณลักษณะ (feature) ของระบบควบคุมการประชุม		

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง ดศ.
	<p>ภาพหรือทั้งสัญญาณเสียงและสัญญาณภาพเป็นการชั่วคราว หรือหยุดการส่งข้อมูลให้อุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชุมเครื่องใดเครื่องหนึ่งภายในระบบได้ทันทีหากมีเหตุจำเป็นหรือมีกรณีฉุกเฉิน</p> <p>(๗) ในระหว่างการประชุมผู้ร่วมประชุมทุกคนต้องสามารถดูข้อมูลการประชุมที่กำลังนำเสนอในที่ประชุมผ่านอุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชุมได้ตลอดระยะเวลาการประชุม เว้นแต่จะมีการงดการส่งสัญญาณเสียงหรือสัญญาณภาพหรือทั้งสัญญาณเสียงและสัญญาณภาพเป็นการชั่วคราว หรือหยุดการส่งข้อมูลให้อุปกรณ์สื่อสารของผู้ร่วมประชุมนั้น โดยมีเหตุจำเป็นหรือมีกรณีฉุกเฉิน</p> <p>(๘) มีระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อทำหน้าที่เก็บรักษา รวบรวม ประเมินผลการลงคะแนนของผู้ร่วมประชุม ไม่ว่าจะเป็นการลงคะแนนในทางลับหรือโดยเปิดเผย</p>		<p>ส พ ธ อ . เห็นว่า การลงคะแนนเมื่อมีการประชุมผ่านระบบดิจิทัลอาจใช้รูปแบบเดียวกับการประชุมแบบออฟไลน์ที่ใช้การพูด หรือการแสดงสัญลักษณ์ในการลงคะแนนได้ ซึ่งวิธีการดังกล่าวอาจไม่ได้ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการประมวลผล ดังนั้น จึงควรขยายหลักเกณฑ์ในส่วนนี้เพื่อให้ครอบคลุมการลงคะแนนในรูปแบบดังกล่าวด้วย</p>	<p>ดศ. ขอยืนยันตามร่าง เนื่องจากควรให้ระบบควบคุมการประชุมสามารถใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการลงคะแนนได้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อยกระดับสู่ระบบแบบไร้กระดาษอย่างแท้จริงต่อไป</p>

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง คศ.
	<p>นอกจากนี้ อาจมีองค์ประกอบพื้นฐานของการทำงานเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>(๑) มีอุปกรณ์แสดงผลข้อมูลที่ถูกส่งผ่านมาจากเทคโนโลยีดิจิทัลให้เป็นข้อมูลที่ผู้ร่วมประชุมสามารถรับรู้ได้ เช่น ลำโพง จอภาพ เครื่องฉายภาพวีดิทัศน์ (video projector) อุปกรณ์แสดงผลที่เป็นเอกสาร (hard copy) เป็นต้น</p> <p>(๒) ห้องประชุมหลักจะต้องมีการจัดการรักษาความปลอดภัยทางกายภาพ รวมทั้งมีการติดตั้งวัสดุเพื่อทำหน้าที่ซับเสียงที่เหมาะสมกับสภาพของห้องประชุม เพื่อป้องกันเสียงก้องหรือเสียงสะท้อน</p>			
๑๔	<p>มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบควบคุมการประชุม ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) มีเทคโนโลยีและมาตรการป้องกันมิให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเกิดขึ้นกับข้อมูลนั้นเว้นแต่การรับรองหรือบันทึกเพิ่มเติม หรือการเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตามปกติในการติดต่อสื่อสาร การเก็บรักษา หรือการแสดงซึ่งไม่มีผลต่อความหมายของข้อมูลนั้น เพื่อให้สามารถยืนยันได้ว่าได้ใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ในการรักษาความถูกต้องของข้อมูลตั้งแต่การ</p>	กำหนดคุณลักษณะ (feature) ของระบบควบคุมการประชุม		

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง ศศ.
	<p>สร้างจนเสร็จสมบูรณ์และสามารถแสดงข้อมูลนั้นในภายหลังได้</p> <p>(๒) มีวิธีการที่เชื่อถือได้ในการระบุตัวตนผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบควบคุมการประชุม เพื่อให้สามารถยืนยันได้ว่าข้อมูลที่ได้บันทึกไว้ได้ดำเนินการโดยผู้มีสิทธิในการเข้าถึงเท่านั้น โดยอย่างน้อยต้องครอบคลุมเรื่อง ดังต่อไปนี้</p> <p>(ก) การระบุตัวตน (Identification)</p> <p>(ข) การยืนยันตัวตน (Authentication)</p> <p>(ค) การอนุญาตเฉพาะผู้มีสิทธิเข้าถึง (Authorization)</p> <p>(ง) ความรับผิดชอบต่อผลของการกระทำ (Accountability)</p> <p>(๓) มีการบันทึกข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่เกิดจากระบบควบคุมการประชุม เพื่อให้สามารถทราบข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งแสดงถึงแหล่งกำเนิด ต้นทาง ปลายทาง เวลา วันที่ ปริมาณ ระยะเวลา หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์นั้น โดยในการเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ต้องใช้วิธีการที่มีความมั่นคงปลอดภัยด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ ดังต่อไปนี้</p> <p>(ก) เก็บในสื่อ (Media) ที่สามารถรักษาความครบถ้วนถูกต้องแท้จริง (Integrity) และระบุตัวบุคคล</p>			

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง คศ.
	<p>(Identification) ที่เข้าถึงสื่อดังกล่าวได้</p> <p>(ข) มีระบบการเก็บรักษาความลับของข้อมูลที่จัดเก็บ และกำหนดชั้นความลับในการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว เพื่อรักษาความน่าเชื่อถือของข้อมูล และไม่ให้ทั้งผู้ควบคุมระบบและผู้ดูแลระบบสามารถแก้ไขข้อมูลที่เก็บรักษาไว้ เช่น การเก็บไว้ใน Centralized Log Server หรือการทำ Data Archiving หรือทำ Data Hashing เป็นต้น เว้นแต่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ได้รับอนุญาตให้สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ เช่น ผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศขององค์กร (IT Auditor) หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น</p> <p>(ค) ต้องตั้งนาฬิกาของอุปกรณ์บริการทุกชนิดให้ตรงกับเวลาอ้างอิงสากลเพื่อให้ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์มีความถูกต้องและนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง</p>			
	<p>หมวด ๔</p> <p>มาตรฐานหลังการประชุมผ่านระบบดิจิทัล</p> <p>-----</p>	ชื่อหมวด	<p>กพร. เห็นว่ามาตรฐานหลังการประชุมผ่านระบบดิจิทัล เป็นการกำหนดวิธีการและหลักการทางเทคนิคไว้อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับประกาศ คสช. ที่กำหนดเฉพาะหลักการสำคัญเท่านั้น</p>	

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง ดศ.
			จึงเห็นควรกำหนดมาตรฐานดังกล่าวให้มีความยืดหยุ่นเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทปัจจุบันที่หน่วยงานภาครัฐมีความแตกต่างกันในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	
๑๕	เมื่อการประชุมผ่านระบบดิจิทัลเสร็จสิ้นในแต่ละครั้ง ผู้ให้บริการต้องส่งมอบข้อมูลที่เกิดขึ้นจากระบบควบคุมการประชุม ทั้งข้อมูลเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ รวมถึงข้อมูลอื่นที่เกิดจากการประชุม ให้กับผู้มีหน้าที่จัดการประชุมภายในระยะเวลาเจ็ดวันนับแต่วันสิ้นสุดการประชุมในแต่ละครั้ง โดยจัดเก็บในสื่อ (Media) ที่สามารถรักษาความครบถ้วนถูกต้องแท้จริง (Integrity) และระบุตัวบุคคล (Identification) ที่เข้าถึงสื่อดังกล่าวได้ พร้อมทั้งจัดให้มีมาตรการป้องกันข้อมูลดังกล่าวมิให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขเกิดขึ้นกับข้อมูลนั้น	เพื่อกำหนดหลักการให้มีการส่งมอบและรับมอบข้อมูลที่เกิดจากการประชุมระหว่างผู้ให้บริการและผู้มีหน้าที่จัดการประชุมภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่สิ้นสุดการประชุมในแต่ละครั้ง	สพรอ. เห็นว่า ข้อ ๑๑ และ ข้อ ๑๕ ถ้อยคำที่ใช้อาจทำให้เข้าใจว่า ผู้ให้บริการมีหน้าที่ต้องรับรองและส่งมอบข้อมูลดังกล่าวในทุกการประชุม ในขณะที่ระบบควบคุมการประชุมที่มีการใช้งาน ณ ปัจจุบัน ผู้จัดการประชุมจะต้องทำการบันทึกเสียง หรือ ภาพและเสียงด้วยวิธีการหรือช่องทางที่ให้ผู้ให้บริการรองรับไว้และผู้จัดการประชุมสามารถจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวได้ด้วยตนเอง โดยผู้ให้บริการไม่มีหน้าที่ต้องส่งมอบข้อมูลแต่อย่างใด จึง	ดศ. ขอยืนยันตามร่าง เนื่องจากต้องการให้เป็นหน้าที่ ผู้ให้บริการในการจัดเก็บและส่งมอบข้อมูล เนื่องจากมีความเชี่ยวชาญในระบบ ซึ่งจะมีความมั่นคงปลอดภัยมากกว่าให้ผู้จัดการประชุมดำเนินการเอง ส่วนรายละเอียดและวิธี

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง คศ.
			<p>เสนอให้ปรับปรุงถ้อยคำให้ชัดเจนขึ้น โดยเสนอแก้ไขเป็น “เมื่อการประชุมผ่านระบบดิจิทัลเสร็จสิ้นในแต่ละครั้ง ให้หน่วยงานของรัฐที่จัดการประชุม จัดเก็บผู้ให้บริการต้องส่งมอบข้อมูลที่เกิดขึ้นจากระบบควบคุมการประชุม ทั้งข้อมูลเสียงหรือทั้งเสียงและภาพ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ รวมถึง ข้อมูลอื่นที่เกิดจากการประชุมให้กับผู้มีหน้าที่จัดการประชุม โดยหากข้อมูลใดต้องให้ผู้ให้บริการเป็นผู้จัดเก็บให้ ให้ผู้ให้บริการดำเนินการส่งมอบข้อมูลดังกล่าวภายในระยะเวลาเจ็ดวันนับแต่วันสิ้นสุดการประชุมในแต่ละครั้ง โดยจัดเก็บในสื่อ (Media) ที่สามารถรักษาความครบถ้วนถูกต้องแท้จริง (Integrity) และระบุตัวบุคคล (Identification) ที่เข้าถึงสื่อดังกล่าวได้ พร้อมทั้งจัดให้มีมาตรการป้องกันข้อมูลดังกล่าวมิให้มีการเปลี่ยนแปลง</p>	<p>ปฏิบัติก็อาจตกลงกันระหว่างผู้ให้บริการกับผู้จัดการประชุมโดยผู้ให้บริการอาจมีช่องทางให้ผู้จัดการประชุมทำการบันทึกเสียง หรือภาพ และเสียงด้วยวิธีการหรือช่องทางที่ให้ผู้บริการรองรับไว้และผู้จัดการประชุมสามารถจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวได้ด้วยตนเอง</p>

ข้อ	ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี	สาระสำคัญ	ความคิดเห็น/ข้อสังเกต	ข้อชี้แจง ศศ.
			หรือแก้ไขเกิดขึ้นกับข้อมูลนั้น”	
๑๖	ให้ผู้มีหน้าที่จัดการประชุมรับมอบข้อมูลที่เกิดจากระบบควบคุมการประชุมตามข้อ ๑๕ พร้อมทั้งจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวด้วยวิธีการที่มีความมั่นคงปลอดภัย และตามกำหนดระยะเวลาที่มีกฎหมายบัญญัติ หรือกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้	เพื่อกำหนดหลักการให้มีรับมอบและจัดเก็บข้อมูลที่เกิดจากการประชุมของผู้มีหน้าที่จัดการประชุม		
๑๗	กรณีที่หน่วยงานของรัฐกำหนดให้มีการทำลายข้อมูลการประชุมออกจากสื่อ (Media) ใดๆ ของผู้ให้บริการและผู้ควบคุมระบบภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้ให้บริการและผู้ควบคุมระบบต้องจัดให้มีเทคโนโลยีและวิธีการที่มีความมั่นคงปลอดภัยในการทำลายสิ้นไปซึ่งข้อมูลการประชุมออกจากสื่อบันทึกข้อมูลของผู้ให้บริการและผู้ควบคุมระบบนั้น	เพื่อกำหนดหลักการในการทำลายข้อมูลการประชุมที่เป็นดิจิทัลออกจากสื่อ (Media) ของผู้ให้บริการและผู้ควบคุมระบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความจำเป็น และ นโยบาย ของหน่วยงานของรัฐนั้นๆ		

ภาพรวม ไม่ระบุข้อ

กพ. เห็นว่า เมื่อปรากฏว่ามีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่องการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีศักดิ์เทียบเท่าพระราชบัญญัติ บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น การวางระเบียบปฏิบัติราชการในร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับนี้ จึงต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายที่บังคับใช้ด้วย

กพร. เห็นควรปรับปรุงร่างระเบียบฯ ตามความเห็นข้างต้น ทั้งนี้ หากเห็นสมควรที่จะต้องมีหลักเกณฑ์กลางสำหรับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์สำหรับหน่วยงาน
ภาครัฐไว้เพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในประกาศ คสช. แล้ว กระทรวงดิจิทัลฯ อาจพิจารณาเลือกใช้วิธีกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติตามประกาศ คสช. แทนการออกเป็น
ระเบียบฯ อาจจะเหมาะสมกว่า